

Türkiye’de çocukların özgüvenli bireyler olarak yetişmeleri için reformlar yapılıyor

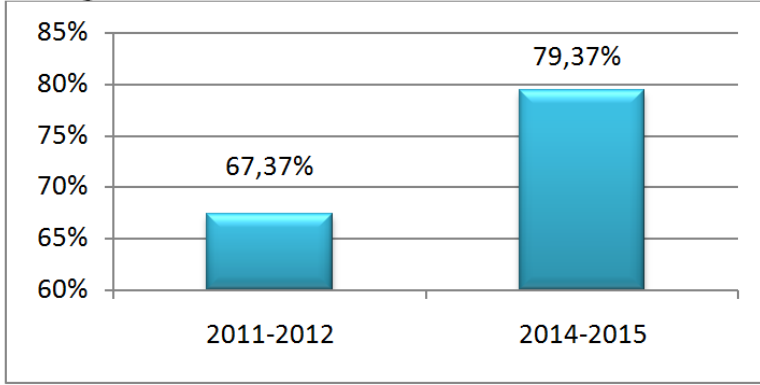
Türkiye, son yıllarda çocuklara yönelik eğitim, sağlık ve sosyal alanlarda hayata geçirilen projeler ve reformlarla dikkati çekiyor. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını tüm dünya çocuklarına armağan eden Türkiye’de, gelecek nesillerin mutlu huzurlu ve güven içinde hayata hazırlanmaları için bir yandan uygulanabilir sosyal politikalar oluştururken, diğer yandan da modern eğitim imkânlarından faydalanmaları için reformlar yapılıyor. Dünya çocuklarının mutlu, huzurlu ve güven içinde yaşamaları için uluslararası örgütlerde aktif roller üstlenen Türkiye, misafir ettiği yüz binlerce Iraklı ve Suriyeli çocuğa verdiği hizmetlerle bir neslin kaybolmasını engellemeye çalışıyor.

Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ile karşılaştırıldığında çocuk nüfusuyla önemli bir potansiyele sahip olan Türkiye son yıllarda, çocukların daha iyi şartlarda yaşamaları ve özgüvenli bireyler olmaları için sosyal hizmetlerden eğitim alanındaki iyileştirmelere, sanat, kültür ve spor alanında sunulan imkânlardan, geçici barınma merkezlerindeki çocuk misafirlere verilen hizmetlere kadar çok sayıda projeyi hayata geçirdi.

Okullaşma oranında artış sağlandı

Eğitim alanında fırsat eşitliğinin sağlanması için çeşitli projelerin hayata geçirildiği Türkiye’de, modern eğitim imkânlarından tüm çocukların faydalanması için reformlar yapılıyor. Örgün eğitim gören toplam 17 milyon 559 bin 989 öğrencinin bulunduğu Türkiye’de, 12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasıyla okullaşma oranında büyük artış sağlandı. 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında yüzde 67,37 olan ortaöğretimde net okullaşma oranı, 12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasının başlamasının ardından, 2014-2015 eğitim ve öğretim döneminde yüzde 79,37’ye yükselmiş durumda.

Ortaöğretimde okullaşma oranı

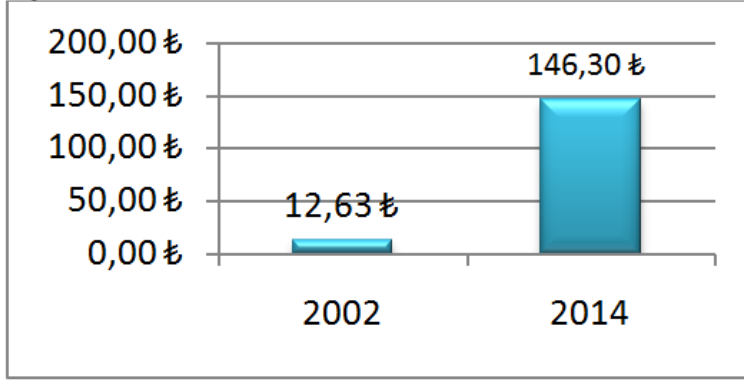
12 yılda 2 milyar ders kitabı dağıtıldı

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından eğitim alanında sunulan sosyal imkânlar ve ekonomik destekler sayesinde tüm çocukların eğitimden eşit şartlarda faydalanmaları sağlanıyor. İlk ve ortaöğretimdeki öğrencilerinin ders kitaplarına ücretsiz verildiği Türkiye’de 12 yılda 2 milyara yakın ders kitabı dağıtıldı. İlk ve ortaöğretim öğrencilerinin eğitime erişim imkânlarının artırılmasına yönelik olarak uygulanmakta olan taşınabilir eğitimden yararlanan çocuk sayısı da son yıllarda büyük artış göstermiş durumda. Taşınabilir eğitim uygulaması ile 2014-2015 eğitim öğretim yılında 81 ildeki toplam 850 bin 405 ilköğretim ve 475 bin 594 ortaöğretim öğrencisi taşınabilir eğitim uygulamasından yararlandı.

Burslu öğrenci sayısı %300 arttı

Ekonomik sıkıntılar çeken çocukların eğitim imkânlarından faydalanmasını artırmak amacıyla ilk ve ortaöğretim seviyesindeki çocuklara verilen burs miktarı 12 yılda 12 kat arttı. 2002’de öğrenci başına 12,63 TL olan aylık burs miktarı 2014 yılında 146,30 TL’ye çıktı. Burs verilen ilk ve ortaöğretim öğrenci sayısı ise son 12 yılda yüzde 300 oranında bir artışla 94 bin 753’ten 270 bine yükseldi.

Aylık burs miktarı

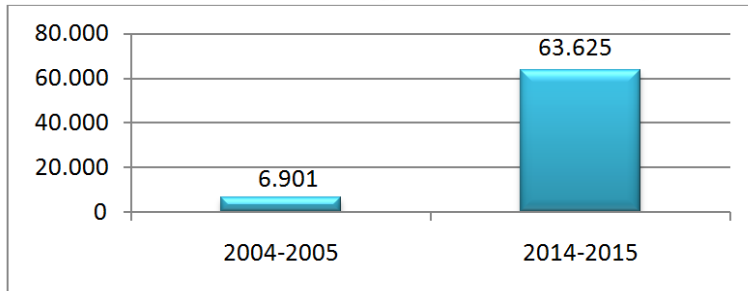

9 bin çocuk evde eğitim görüyor

Eğitimde fırsat eşitliği ilkesinden hareketle sağlık sorunları ve fiziksel engellerinden dolayı okula gidemeyen çocuklara evde eğitim hizmeti veriliyor. 2007’den itibaren cam, kas hastalığı, lösemi, uzun süreli yatalı hastalıkları olan ve zorunlu öğrenim çağında olup okula gidemeyen çocuklara evde eğitim vermeye başlandı. 2007-2013 yıllarında toplam zorunlu öğrenim çağında olup okula gidemeyen 9 bin 644 öğrenci evde eğitim hizmetinden yararlandı. Ekim 2014 tarihi itibarıyla evde eğitim alması uygun görülen öğrenci sayısı 4 bin 517 oldu.

2004-2005 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminden itibaren uygulamaya konan özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin okullara erişiminin sağlanması için ücretsiz taşınması uygulaması projesi ile toplam 378 bin 124 özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenci evinden alınıp okula ücretsiz taşındı. 2004-2005 eğitim-öğretim yılında 6 bin 901 olan rakam 2014-2015 eğitim-öğretim yılında 63 bin 625 olarak gerçekleşti.

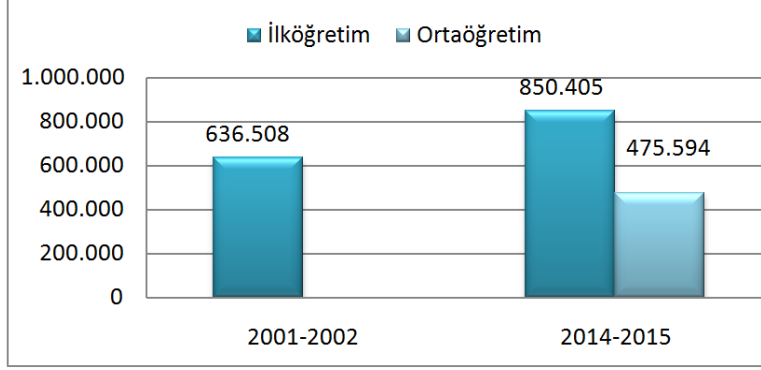
Ücretsiz Okula Taşınan Özel Eğitim İhtiyacı Olan Öğrenci Sayısı

Dezavantajlı çocukların eğitiminde öncelikle bütünleştirmeyi amaçlayan kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamaları sayesinde eğitime alınan öğrenci sayılarında önemli artışlar oldu. 2014-2015 eğitim-

öğretim yılında 161 bin 982 ilköğretim, 20 bin 935 ortaöğretim öğrencisi olmak üzere toplam 182 bin 917 öğrenci kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamalarına devam ediyor.

Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulamaları

Modern eğitim imkânları sağlanıyor

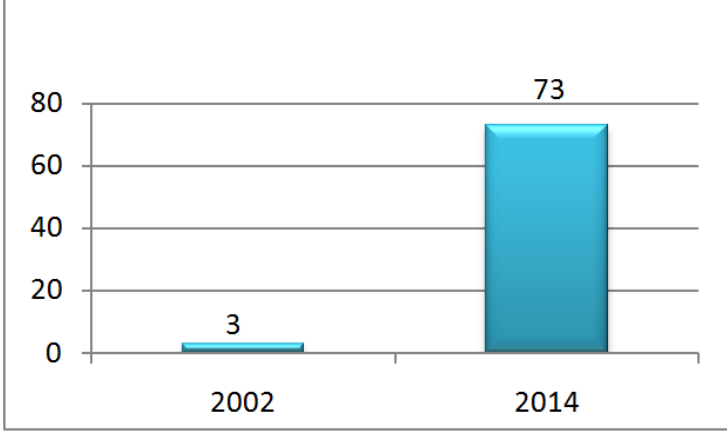
Teknoloji çağının yaşandığı günümüz koşullarında Türkiye’de çocukların modern eğitim imkânlarından faydalanmaları için de projeler hayata geçirildi. Çocukların eğitimde bilgisayar teknolojilerinden daha çok yararlanması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığınca 2002-2014 eğitim öğretim döneminde okullara 920 bin 154 bilgisayar, 196 bin 451 projeksiyon cihazı gönderildi. Buna ek olarak, 8 derslik ve üzeri tüm okullara 29 bin 812 Bilişim Teknolojisi Sınıfı kuruldu. Bilişim Teknolojisi sınıfı kurulamayan 17 bin 261 ilköğretim okuluna her 15 öğrenciye bir adet bilgisayar, masa ve koltukları, projeksiyon cihazı ve yazıcı sağlandı.

Sosyal politikalarla tüm çocuklara huzur ortamı

Çocuklara yönelik sosyal politikalar oluşturan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından tüm çocukların sevgi dolu bir ortamda yaşayabilmelerine yönelik önemli uygulamalar gerçekleştiriliyor. Çocuklar için koruyucu, eğitici, önleyici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici faaliyetlerle birlikte her çocuğun aile yanında ya da aile sıcaklığında yetiştirilmesi amacıyla “aile” temelli hizmetler ön plana çıkarılıyor. Çocuk hizmetlerinde koğuş sisteminden ev sistemine, kurum bakımından aile yanında bakıma geçildi.

Türkiye’deki çocukların yaşlarına uygun gelişim ihtiyaçları dikkate alınarak inşa edilen, müstakil evlerden oluşan Sevgi Evleri’nin sayısı son yıllarda büyük artış göstererek 25 katına çıktı. 2002 yılında 3 adet olan Sevgi Evleri’nin sayısı 2014 yılında 73’e çıkarılarak 4 bin 352 çocuğumuzun bu imkândan yararlanmasını sağlandı.

Sevgi Evlerinin sayısı 25 katına çıktı

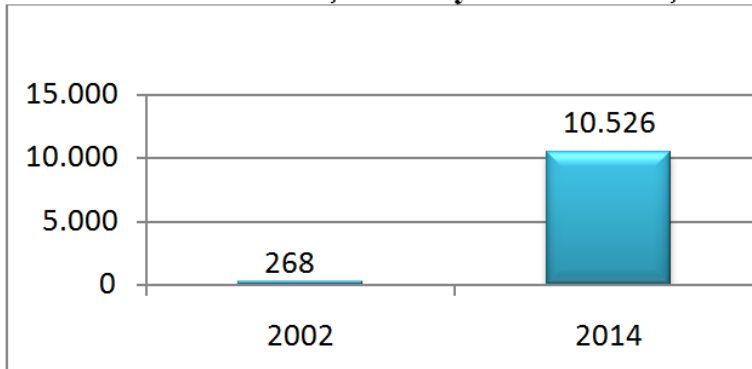
Gönül Elçileri Projesi

Türkiye’de koruyucu aile hizmeti alan çocuk sayısı ise son yıllarda yakalanan büyük artışla yaklaşık 3 katına yükseldi. 19 Aralık 2012 tarihinde başlatılan Gönül Elçileri Projesi kapsamında bugüne kadar 3 bin 283 koruyucu aile yanına 4 bin 8 çocuk yerleştirilirken, 56 bin 18 çocuğa ise koruma altına alınmadan aile yanında destek verildi. 2014 yılı Aralık ayı itibariyle 1.015 Çocuk Evinde 5 bin 68 çocuğa, refakatsiz sığınmacılara yönelik 4 yetiştirme yurdunda ise 100 çocuğa bakılıyor.

Aileye Dönüş Projesi

Öte yandan, çocuklarını ekonomik nedenler ile kurum bakımına vermek isteyen aileler, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca desteklenerek çocukların aileleri yanında kalmaları sağlandı. 2002’de kurumlarda bakılan çocuklardan aile bakımına dönenlerin sayısı 268 iken, Aileye Dönüş Projesi ile 2014 yılı itibariyle aile yanına dönen çocuk sayısı 40 kat artarak 10 bin 526’ya ulaştı. Diğer yandan, 2002’de 6 bin 726 çocuk evlat edinilirken 2014 Aralık ayı itibariyle evlat edinme sayısı 2 katına çıkarak 13 bin 646’ya ulaştı.

Aile bakımına dönen çocuk sayısı 40 katına çıktı

ANKA Çocuk Destek Programı

Suç mağduru, suça sürüklenen ve sokakta yaşayan çocukların yeniden hayata tutunmasını sağlamak amacıyla da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından çeşitli projeler hayata geçiriliyor. Bu kapsamda yürütülen ANKA Çocuk Destek Programı projesi ile çocukların temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarına gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, aile ve yakın çevrelerine dönmelerini ve diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak amacıyla 33 ilde 62 adet Çocuk Destek Merkezi oluşturuldu.

Hedef: Bir nesli kaybetmemek

Dünya çocuklarının mutlu, huzurlu ve güven içinde yaşamaları için uluslararası örgütlerde aktif roller üstlenen Türkiye, misafir ettiği yüz binlerce Iraklı ve Suriyeli çocuğa verdiği hizmetlerle bir neslin kaybolmasını engellemeye çalışıyor. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında, 25 Geçici Barınma Merkezinde toplam 160 bin 480 Suriyeli ve Iraklı çocuk misafir ediliyor. Ülkelerindeki çatışmalar yüzünden eğitimleri yarım kalan 76 bin 107 çocuk AFAD barınma merkezlerindeki tam donanımlı okullarda güven içerisinde eğitimlerine devam ediyor. Geçici barınma merkezlerinde kalan okul çağındaki kız ve erkek çocukların okullaşma oranı ise %90'ın üzerinde.

AFAD, Türk Kızılayı, Sağlık Bakanlığı, Aile Sosyal Politikalar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra çeşitli sivil toplum kuruluşlarının gerçekleştirdiği projelerle Türkiye'de geçici barınma merkezlerinde kalan minik misafirler kaybettikleri gülümsemeyi yeniden kazanıyor. Bu kapsamda yürütülen projelerle ülkelerindeki çatışmaların en büyük mağduru olan çocuklar psikolojik, sosyal, sağlık, eğitim ve birçok alanda destek görüyor. Geçici Barınma Merkezlerinde çok sayıda çocuk oyun parkı yapılıırken, çocuklara yönelik çeşitli sportif ve sosyal faaliyetler, çeşitli konularda bilinçlendirme çalışmaları da düzenli olarak yapılıyor. Misafir çocuklara verilen diğer hizmetler ise şöyle: psikososyal destek, 13-18 yaş aralığındaki refakatsiz çocuklara barınma imkânı, kayıp çocukları aileleriyle buluşturma, sağlık hizmetleri, kitap ve oyuncak yardımı.

Not: Veriler Nisan 2015 tarihine aittir.

**T.C. BAŞBAKANLIK
KAMU DİPLMASİSİ KOORDİNATÖRLERİ**

<http://kdk.gov.tr/haber/turkiyede-cocuklarin-ozguvenli-bireyler-olarak-yetismeleri-icin-reformlar-yapiliyor/539>